

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1989/12

KARAR NO : 1989/12

ÖZET : Askeri suç kapsamına girmeyen ve terhis edilmek suretiyle askerlikle ilişkisi kesilen kişilerin Türk Ceza Kanununun 298/2. maddesine mümas suçlarına ilişkin davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mustafa Alsu, Ender Yılmaz

O L A Y : Er sanıklar Mustafa Alsu ile Ender Yılmazın tabur komutanlığınca çadır hapsi cezası verildiği ve sanıkların 7/4/1985 günü çadır disiplin nöbetçisi olan er sanık Mehmet Altıntaşın zor kullanarak cebir ile onu yere yatırıp kaçırdıkları ve nöbetçi Mehmet Altıntaşın da bu kaçışta ihmâli olduğu ileri sürülerek, sanıklar Mustafa Alsu ile Ender Yılmazın Türk Ceza Kanununun 298/2 maddesi ve Mehmet Altıntaşın da Askeri Ceza Kanununun 144. maddesi yoluyla Türk Ceza Kanununun 230/1. maddesi uyarınca tecziyeleri istemiyle Çorlu 5. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 20/5/1985 günlü, 824-682 sayılı iddianamesi ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Çorlu 5. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 4/6/1986 gününde, 289-546 sayılı ile; sanıklardan nöbetçi er Mehmet Altıntaşın müsnet görevi ihmâl suçundan beraatına ve Mustafa Alsu ile Ender Yılmazın terhis edilmek suretiyle askerlikle irtibatları kesildiğinden ve atılı suçun Türk Ceza Kanununun 298/2. maddesinde yazılı olup Askeri Ceza Kanununda belirtilen suçlardan olmadığından, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirterek, görevsizlik kararı vermiştir.

Çorlu Sulh Ceza Mahkemesi % 21/11/1988 gününde, E.1986/582-K.1988/843 sayılı ile; sanıklara atılı suçun 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 76. maddesi kapsamına girdiği ve davanın bu nedenle askeri mahkemede görülmesi icap ettiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Kanunun 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş ve dosya Çorlu C. Savcılığı'nın 6/3/1989 günlü, 1394 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Muammer Turan'ın Başkanlığında, Mebrure Gözdemir, İhsan Özkaya, Ahmet Sevgili, Yavuz T. Özgen, Nursafa Pandar ve Dr. Önder Ayhan'ın katılmaları ile yaptığı 3/4/1989 günlü, toplantıda geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler ve Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı

Bekir Mavıoğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Oktay Yüksel'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşüldü:

Görev uyuşmazlığına konu olan kararlara ilişkin olay, sanıklar Mustafa Alsu ile Ender Yılmazın çadır hapsi cezası nedeniyle buldukları çadırdan çadır nöbetçisi olan ere karşı zor kullanarak onu yere yatırıp kaçtıkları iddiasından ibarettir.

Sanıklar hakkında Türk Ceza Kanununun 298/2 maddesi yoluyla tecziyeleri istemiyle kamu davası açılmış askeri mahkeme er olan sanıkların terhis edilmeleri sebebiyle görevsizlik kararı vermiş, Çorlu Sulh Ceza Mahkemesi ise suçun Askeri Ceza Kanununun 76. maddesi kapsamına girdiğini belirterek davadan el çekmiştir. Askeri Ceza Kanununun 76. maddesinde (mahpuslardan nöbetçiyi veya muhafazasına memur olanları kandırarak veya dalgınlığından yahut yerinde bulunmamasından istifade ederek kaçanlara) verilecek ceza belirlenmiştir. Bu itibarla Askeri Ceza Kanununun 76. maddesi, nöbetçiyi veya muhafazasına memur olanları kandırmak veya dalgınlığından yahut yerinde bulunmamasından istifade ile kaçan mahpus ve mefkuflar hakkında kabili tatbik olup bu kolaylıklar haricinde kaçanlarla şiddet, tehdit kullananlar ve kapı pencere kıranlar vesair mevsuf şekilde firar eden sanıkların Türk Ceza Kanununun 4. babının 7. faslı ahkâmınca tecziyeleri gerekir.

Bu nedenle mahkemeler uygulanması istenen yasa maddeleri ile değil eylemle bağlı olduklarından ve sanıkların eylemi Askeri Ceza Kanununda müeyyideye bağlanan bir eylem olmayıp Türk Ceza Kanununda cezalandırılan bir eylem olduğundan suçun askeri bir suç olarak kabulü mümkün değildir. Zira "askeri suç" Askeri Ceza Kanununda yer alan veya bu kanunla Türk Ceza Kanununa atıf yapılan bir suçtur.

Öte yandan, dosya içeriğine göre sanıkların terhis edildikleri anlaşılmaktadır. 353 sayılı Kanununun 17. maddesine göre, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi bu mahkemelerin yargılama görevinin sona erdirilmesini gerektirmez ise de; sanıklara atılı suçun askeri bir suç veya askeri suça bağlı bir suç olmaması durumunda davaya askeri mahkemede bakılması da mümkün değildir.

Bu nedenlerle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve Çorlu Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın niteliğine göre adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Çorlu Sulh Ceza Mahkemesi'nin 21/11/1988 günlü, E.1986/582-K.1988/843 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 3/4/1989 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Muammer Tıpçı

Üye
Mebrure Gözdemir

Üye
İhsan Önkaya

Başkan
Üye
Ahmet Sevgili

Üye
Yavuz T. Egen

Üye
Nursafa Pandar

Üye
Dr. Önder Ayhan